

Editör'den / Editorial

Doç. Dr. Zeynep Kevser ŞEREFÖĞLU DANİŞ

Kadın Araştırmaları Dergisi olarak her sayıda hem teknik, hem içerik olarak bulunduğumuz yerden birkaç adım ötesini hedefleyerek ve planlayarak yol almaya devam ediyoruz. Aralık sayısında yenilikler var. Çok kıymetli hocalarımız dergi editör kuruluna katıldılar. Felsefe alanında, Doç. Dr. Yaylagül Ceran Karataş, kamu yönetimi alanında Doç. Dr. Hicran Hamza Çelikyay, iktisat alanında Prof. Dr. Elif Hobikoğlu, sosyoloji alanında Prof. Dr. Fatih Aysan ve Dr. Öğretim Üyesi Nursem Keskin Aksay, tıp etiği alanında Dr. Öğretim Üyesi Maide Barış, iletişim bilimleri alanında Prof. Dr. Sema Becerikli hocalarımızın Kadın Araştırmaları Dergisi'ne editör olarak destek vereceklerini söylemekten memnuniyet duyuyoruz.

Ayrıca, Doç. Dr. Birsen Banu Okutan, Dr. Sevim Zehra Can Kaya, Doç. Dr. Betül Avcı Sepetçi, Doç. Dr. Nihal Şahin Utku, Prof. Dr. Rahmet Savaş, Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Sadıkoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Nihal Fırat Özdemir, Dr. Öğr. Üyesi Ravza Altuntaş Çakır, Prof. Dr. Alev Erkilet ve Prof. Dr. Burhanettin Tatar hocalarımız da bu sayıdan itibaren yayın kurulumuzda olacaklar.

Aralık sayısı yayım süreci bizim için oldukça heyecan vericiydi. Editör ve yayın kurulu olarak makaleleri ilgiyle takip ettik, hakem dönüşlerini yazarlarla beraber bekledik. Ve ince eleyip sık dokuyarak bu sayımızda 7 makale ve 3 kitap değerlendirmesini siz araştırmacılarla buluşturduk.

Bu sayıdaki ilk makalemiz, “İslami Kadınları Temsil Meselesi: Hiyerarşiyi Sorgulayan Kadın İlahiyatçılar” ismini taşıyor. Ravza Altuntaş Çakır, bu makalede İslamcı ideoloji olarak isimlendirdiği düşünce hareketinin “ideal kadınlık” kavramıyla oluşturduğu literatüre dikkat çekiyor. Çalışma, bu “ideal kadınlık”la kulluk arasındaki farkları fark ederek literatüre yeniden bakan Müslüman kadın ilahiyatçıların, sözkonusu literatüre yaklaşımlarına ve kadın olarak kendilerini ifade etme süreçlerine odaklanıyor. Müslüman kadın ilahiyatçıların kendi seslerini bulmaları ve kendi öznel haklarını savunmalarını, Hidayet Şefkatli Tuksal örneği üzerinden okuyan Çakır, Tuksal’ın toplumsal cinsiyet hiyerarşilerine meydan okuyan ve İslami ilkelerin kadın haklarıyla uyumluluğunu araştıran çalışmalarını bu sorgulama çerçevesinde değerlendiriyor.

Esra Arslan Turan ise, “Ömer Nasuhi Bilmen’in Büyük İslam İlmihali’nde Toplumsal Cinsiyet” adlı makalesinde, Çakır’ın makalesinin girişinde dikkat çektiği literatürün içinde yer alan bir metni, Ömer Nasuhi Bilmen’in ilmihalini, toplumsal cinsiyet ilişkileri açısından yeniden okuyor. Dinî literatürün önemli bir parçası şeklindeki ilmihal kitaplarından biri olan *Büyük İslam İlmihali*’nin yaklaşım ve yorum biçimlerini, toplumsal kadınlık anlayışı, toplumun kadına ve erkeğe biçtiği farklı statüler, ataerkil gelenek, aile içi iş bölümü tanımlamaları, kadınların yaşadıkları hak ihlalleri, kadına yönelik şiddet, yaygın toplumsal inançlar ve değer yargıları açısından değerlendiriyor.

Filiz Orhan da bu kez bir kadın müfessirin mealine benzer veriler açısından bakıyor. “Sonia Cihangir’in Mealinin (Cinsiyet Temelli) Modern Yorumlar Bağlamında İncelenmesi” isimli makalede, Kur’ân-ı Kerim’in genellikle erkek âlimler nezdinde yorumlanmasının, yorumlarda erkek egemen bir söylemi doğurma potansiyeli, ilmi süreçlerden büyük ölçüde uzak bırakılmış olan kadınların Kur’an’la

ilişkinin sınırlılıklarını da tartışılarak Sonia Cihangir'in mealinin diğer meallerden farkına odaklanılıyor.

Derginin bundan sonraki üç makalesi de kadına yönelik şiddetin farklı boyutlarını konu ediyor. Kadına karşı şiddeti, "Vasıf Öngören'in "Asiye Nasıl Kurtulur?" Oyunu İzdüşümünde "Kadın" Ticaretinden "Kadının" Ticaretine Giden Sürecin Hukuk, Ticaret ve Toplumsal Cinsiyet Perspektifinde İncelenmesi" başlıklı makalesinde çok sık karşılaşmadığımız şekilde, edebi bir metin bağlamında kadın karşı şiddetin hukuki alt yapısını eşleştiriyor ve Türk hukuk sisteminde kadına yönelik şiddet açısından hukuki iyileştirmelere açık noktaların altını çiziyor.

"Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele: Bergen Filmİ Söylem Çalışması" adlı makalede ise Ayşe Kaya Göktepe, arabesk ses sanatçısı olan ve "acıların kadını" yakıştırmaları ile tanınan sanatçı Bergen hakkındaki film bağlamında bir söylem çalışması yapıyor. Bergen'in şiddetle ilişkilendirilmesinin yahut ilişkilendirilmesinin etkisini odağa alarak filmdeki Bergen'in yeniden inşasına, acılarla ve zorluklarla başa çıkan, başarılı bir kadın olarak kadına şiddetle mücadelenin sesine dönüştürülme sürecine yakından bakıyor.

Mustafa Aydın ve Aşina Gülerarslan Özdengül'in çalışması, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından kadına karşı şiddetle mücadele kapsamında yayınlanan kamu spotları üzerinden bir çözümleme yaparak spotları reklam endüstrisinin imkanları ve şiddetle mücadelede etkinlik bağlamında yorumluyor. "The Representation of Objecting to Violence Against Women: A Semiotic Analysis" adlı makale, pek çok kamu spotunun etki analizinin de yapılmasının önemli olduğunu düşündürüyor.

Dergide yer alan son makale ise, bir saha çalışması ihtiva ediyor. "Şefkatli Zihin Psiko-Eğitim Programının Kadınların Psikolojik Sağlamlık, Mutluluk ve Öz-Şefkat Düzeylerine Etkisi" başlıklı

makalede, Volkan Demir ve Kıvılcım Kıran Gen Şefkatli zihin psiko-eğitim programının kadınların psikolojik sağlık, mutluluk ve öz-şefkat düzeyleri üzerinde etkili olup olmadığını sınamak amacıyla, yaşları 25-58 arasında değişen 106 kadın katılımcı ile çalışıyor ve analizlerini paylaşıyorlar. Makalenin çıktıkları, profesyoneller için önemli veriler içeriyor.

Bu sayımızın kitap değerlendirmelerinde, Aykut Günaydın, Pınar İlkaracan'ın derlediği *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik* adlı eseri yakın okumaya tabi tutuyor. Elanur Köse Kızır, Gilbert Badia'nın, *Sınırsız Feminist Clara Zetkin* adlı eserini, Pınar Polat ise, Ömer Çaha'nın *Sivil Kadın: Türkiye'de Kadın ve Sivil Toplum* adlı eserini değerlendiriyor.

Bu sayıdaki ilk üç makalenin birbirinden habersiz olarak benzer zaman diliminde Kadın Araştırmaları Dergisine gelmiş olması, İslam Dini'nin ikincil kaynaklarının oluşturulması esnasındaki toplumsal cinsiyet kodlarına dikkat kesilen çalışmaların sayısının arttığını gösteriyor. Dört, beş ve altıncı makalelerin de konusunun kadına karşı şiddetle ilgili olması ve iki makalenin, kadına karşı şiddeti sanat eserleri üzerinden değerlendirmesi, şiddetin yeniden üretildiği yahut şiddete karşı farkındalığın mayalanabildiği yer olarak sözlü kültür varlıklarını işaret ediyor. Makalelerin yoğunlaştığı konular, Kadın Araştırmaları Dergisi etrafında gelişen akademik etkileşimin gündemini de doğal olarak önümüze sermiş oluyor. Bir sonraki sayımızda yine kadın araştırmalarının gündemini tam yerinden kavrayan ve çözüm önerileri de işaret eden çalışmalarla karşınızda olmayı diliyoruz.